

ด่วนที่สุด

ที่ สม ๐๐๐๓/๙๙

- วันที่ ๒๗๗/๕๘
๒๐๔๗๗/๕๘
๒๒๗๗๕๘
๑๓.๓๐
๑๓.๓๐
๑๓.๓๐

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ - ๗

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๗๗ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาคำร้องที่มีข้อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย

เรื่อง สิทธิแรงงาน กรณีเรอประมงถูกจับกุมและดำเนินคดีในประเทศไทยโดยเชิง

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการพิจารณาคำร้องที่มีข้อเสนอแนะนโยบาย ที่ ๔๑๔-๔๒๐/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ จำนวน ๑๗ หน้า

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอเสนอรายงานผลการพิจารณาคำร้องที่มีข้อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย เรื่อง สิทธิแรงงาน กรณีเรอประมงถูกจับกุมและดำเนินคดีในประเทศไทยโดยเชิง ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ความเป็นมา

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนด้านสิทธิแรงงาน กรณีเรอประมงถูกจับกุมและดำเนินคดีในประเทศไทยโดยเชิง ซึ่งเป็นประเด็นสืบทอดมาจากสาเหตุที่เกี่ยวเนื่องกันระหว่างปัญหาแรงงานภาคประมง และการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing ; IUU) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเห็นควรพิจารณาปัญหาดังกล่าวเพื่อมีข้อเสนอแนะนโยบายต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาเห็นสมควรเสนอแนะนโยบายต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรนำเสนอคณะกรรมการรายงานดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย
การแก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal, Unreported
and Unregulated Fishing ; IUU) ของรัฐบาลไทย ซึ่งอยู่ในกระบวนการแก้ไขปัญหาตามข้อเรียกร้อง
ของสหภาพยูโรปและดำเนินการทบทวนสถานะในเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ เพื่อคณะกรรมการจะได้พิจารณา
มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้มีผล
ในทางปฏิบัติโดยเร็ว

๔. สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ สภาพปัจจุบัน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำร้องแล้ว เห็นว่า แม้ประเด็นตามคำร้องผู้ร้องได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกร้องเงินเยียวยาค่าเสียหาย ซึ่งผู้ถูกร้องได้ชดใช้ เยียวยาค่าเสียหายแก่ผู้ร้องและครอบครัวตามควรแก่กรณีแล้ว อย่างไรก็ตาม ประเด็นตามคำร้องซึ่งผู้ร้อง กล่าวอ้างว่าเรื่องประมงของผู้ประกอบการ ได้นำเรือออก海าป่าที่น่านน้ำประเทศไทยในอดีต ได้ถูกจับกุมและ ดำเนินคดีข้อหาใช้เอกสารในการทำประมงในน่านน้ำปลอม รุกล้ำน่านน้ำ และใช้เอกสารควบคุมเรื่องประมงปลอม ผู้ร้องเห็นว่า เหตุการณ์ดังกล่าวน่าจะเกิดขึ้นเนื่องจากผู้ถูกร้องมีพฤติกรรมไม่สุจริต ละเลยไม่ดำเนินการจัดเตรียม เอกสารการอนุญาตทำการประมงในน่านน้ำประเทศไทยในอดีต และเป็นเหตุให้ผู้ร้องถูกจับกุมดำเนินคดีและถูก ศาลพิพากษาลงโทษ เป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนเสียหาย เป็นประเด็นสืบเนื่องมาจากการ เทศบาลที่เกี่ยวเนื่องกัน ๒ กรณี กล่าวคือปัญหาแรงงานภาคประมง และการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing ; IUU)

ทั้งนี้ ในปัจจุบัน คณะกรรมการยูโรป ได้ออกประกาศแจ้งเตือนประเทศไทยโดยยืนยันว่า ประเทศไทยมีการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing: IUU) พร้อมให้เวลาในการแก้ไขปัญหาตามข้อเรียกร้องของสหภาพยุโรป ก่อนที่จะ พิจารณาทบทวนสถานะอีกครั้งในเดือนตุลาคม ๒๕๕๘

การทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing ; IUU) มีความเข้มข้นกับปัญหาแรงงานในเรือประมงอย่างยิ่ง เนื่องจากข้อจำกัดในการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากแรงงานในเรือประมงในอดีตประกอบด้วยการจดทะเบียนเรือยังไม่ครบถ้วน กฎหมายหลายฉบับยังไม่สอดคล้องกับการทำประมงในปัจจุบัน การออกใบตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ยังไม่มีความพร้อมทั้งด้านอุปกรณ์และจำนวนบุคลากร อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรือประมงที่เข้า – ออก ราชอาณาจักรขาดการจัดเก็บข้อมูลเรือประมงอย่างเป็นระบบ ไม่สามารถเชื่อมโยงได้ทำให้เมื่อเกิดปัญหามิสามารถจับกุมดำเนินคดีกับตัวการได้

นอกจากนั้น ในปัจจุบันประเทศไทยอินโดนีเซียได้แบ่งคับใช้กฎหมายท้องถิ่นและประมวล พ.ศ.๒๕๖๒ อย่างเคร่งครัด โดยกฎหมายท้องถิ่นจะบังคับดังกล่าวระบุว่า เรื่องประมงสัญชาติอินโดนีเซีย หากจะทำประมงในน่านน้ำอินโดนีเซีย ต้องใช้กับดันและลูกเรือชาวอินโดนีเซีย และยังให้อำนาจเรื่อ ตรวจการณ์ สามารถจับกุมเรือต้องสงสัย ซึ่งหากมีหลักฐานครบถ้วนว่าเรือดังกล่าวทำผิดกฎหมาย ก็สามารถท้าทายเรื่อนี้ได้ทันที กฎหมายท้องถิ่นและประมวล พ.ศ.๒๕๖๒ ว่าด้วยการระงับการต่อใบอนุญาตเรือประมงที่เคยได้รับอนุญาตให้ทำประมงในน่านน้ำอินโดนีเซีย และใบอนุญาตหมดอายุแล้ว กฎหมายท้องถิ่นและประมวล พ.ศ.๒๕๖๒ เรื่องประมงต่างชาติทุกสำนักงานราชการใช้ท่าเรือ ๑ แห่ง และท่าware ๑ แห่ง เรือบรรทุกสัตว์น้ำใช้ท่าเทียบเรือได้ ๒ แห่ง ซึ่งเรือทุกลำต้องขนถ่ายสัตว์ทะเลที่จับได้ ณ ท่าที่ระบุไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น หากฝ่าฝืนจะถูกเพิกถอนใบอนุญาตทันที กฎหมายท้องถิ่นและประมวล

ฉบับที่ ๕๘/๒๐๑๔ ยกเลิกการออกใบอนุญาตให้เรือประมงที่ต่อในต่างประเทศ ห้ามขนถ่ายปลากลางทะเลอย่างไม่ถูกต้องตามระเบียบ รวมทั้งไม่อนุญาตให้ใช้นายเรือ (ได้กัง) และลูกเรือต่างชาติบนเรือประมง และกฎหมายระหว่างประเทศทางทะเลและประมง ฉบับที่ ๒/๒๐๑๕ ห้ามใช้เครื่องมือประเภท “อวนลาก-อวนล้อม” ทำประมงในน่าน้ำอินโดนีเซียโดยเด็ดขาด

จากกฎระเบียบใหม่ข้างต้นนี้ ส่งผลให้เรือประมงร่วมทุนของประเทศไทย – อินโดนีเซีย ถูกกักบริเวณอยู่ที่ท่าเรือเมืองอัมบอน (Amboin) และเมืองเบนจินา (Benjina) เป็นจำนวนมาก สองคืนต่อ กับข้อเท็จจริงตามคำร้องที่ ๖๐๙/๒๕๕๗ เรื่อง ขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ด้านสิทธิแรงงาน กรณีขอความช่วยเหลือลูกเรือประมงไทยที่ตกค้างในประเทศไทยอินโดนีเซีย ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้นำเสนอรายงานผลการพิจารณาคำร้องที่มีข้อเสนอแนะนโยบาย ที่ ๕๘๑-๕๘๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ถึงคณะกรรมการตีความแล้ว

ปัญหาที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิเคราะห์ว่าการตรวจสอบตามรายงานผลการพิจารณาฯ ข้างต้น คือ ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมประมง กระบวนการจัดหา แรงงาน การปลอมแปลงเอกสารแสดงตนสำหรับแรงงานประมง และสภาพการทำงานบนเรือประมง แสดงให้เห็นว่ามีปัญหาการใช้แรงงานบังคับหรือการค้ามนุษย์ในอุตสาหกรรมประมงไทยเกิดขึ้น ซึ่งกรณีดังกล่าวถือเป็น การละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง ส่งผลต่อการจัดทำรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๘ (The Trafficking in Persons (TIP) Report) ซึ่งเผยแพร่เมื่อ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และอาจเข้าข่าย การทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม หรือ การประมง IUU (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) ได้

อย่างไรก็ตาม ขณะนี้รัฐบาลได้พยายามดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยพยายามจัดตั้ง ศูนย์ประสานงานเพื่อเป็นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับแรงงานในภาคอุตสาหกรรมประมงแล้ว โดยการจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย” (Command Center for Combating Illegal Fishing) เป็นศูนย์เฉพาะกิจขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี โดยมีผู้บัญชาการทหารเรือเป็นผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการการแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ตามคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๘ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทำการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ เพื่อเป็นการแก้ไขและป้องกันปัญหา สิทธิแรงงานในภาคอุตสาหกรรมประมงตามคำร้อง และสอดคล้องกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับ การบททวนการดำเนินการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing : IUU Fishing) ซึ่งจะดำเนินการบททวนสถานะในเดือน ตุลาคม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเห็นควรให้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปยังรัฐบาล ต่อไป

๔.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอสนับสนุนคณะกรรมการตีความที่เลื่งเห็นความสำคัญ และจริงจังต่อการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ทั้งโดยการตราพระราชบัญญัติ การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขจากพระราชบัญญัติการประมงฉบับเดิม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นความก้าวหน้าในการ แก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated: IUU) ในประเทศไทย โดยพระราชบัญญัติตั้งกล่าวได้ปรับปรุงเนื้อหาเกี่ยวกับการควบคุมดูแล การประมงของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริงในอุตสาหกรรมประมงปัจจุบัน กำหนดกรอบเกี่ยวกับ การบริหารจัดการการประมงที่เหมาะสม และปรับปรุงมาตรฐานการของรัฐเจ้าท่าให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงการจัดตั้งศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (ศปมพ.) ที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งหัวหน้า

คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (คสช.) โดย ศปมพ. ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และเริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นมา เพื่อเป็นหน่วยงานหลักและประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อแก้ไขปัญหา การทำประมง IUU รวมถึงการจัดทำและปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการแห่งชาติในการแก้ไขปัญหาการทำประมง ผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม อย่างไรก็ตี คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เห็นควร มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๔.๒.๑ การดำเนินนโยบายอันเกี่ยวเนื่องกับเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของรัฐ คณะกรรมการต้องมีแนวทางปฏิบัติว่าด้วยการดำเนินธุรกิจและสิทธิมนุษยชน : การดำเนินการให้เป็นไปตาม กรอบขององค์การสหประชาชาติว่าด้วย “การปกป้อง การเคารพ และการเยียวยา” (Guiding Principles on Business and Human Rights: Implementing the United Nations “Protect, Respect and Remedy” Framework) ของสหประชาชาติ ซึ่งมีหลักการว่า “ในการทำหน้าที่ของรัฐในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รัฐควร ดำเนินการ

ก) บังคับใช้กฎหมายที่มุ่งหรือมีผลกำหนดให้องค์กรธุรกิจเคารพสิทธิมนุษยชนและ กำหนดให้องค์กรธุรกิจประเมินความพอดีของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และจัดการกับช่องว่างที่ปราศจาก

ข) ประกันว่ากฎหมายและนโยบายของรัฐที่เกี่ยวกับการก่อตั้งและดำเนินการขององค์กร ธุรกิจ เช่น กฎหมายธุรกิจต้องไม่เป็นอุปสรรคแต่ต้องส่งเสริมให้เกิดการเคารพหลักสิทธิมนุษยชน

ค) จัดให้มีแนวทางปฏิบัติที่มีประสิทธิผลแก่องค์กรธุรกิจในเรื่องวิธีการเคารพหลัก สิทธิมนุษยชน ตลอดการดำเนินการขององค์กรธุรกิจ และ

ง) สนับสนุนองค์กรธุรกิจให้กำหนดวิธีการรับมือผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจน ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน”

๔.๒.๒ ในประเด็นการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญหนึ่งของ กฎระเบียบท่องสหภาพยูโรปว่าด้วยการต่อต้านการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing ; IUU) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอเสนอ คณะกรรมการต้องเพื่อพิจารณาว่า ทิศทางการพัฒนาประเทศควรวางแผนอยู่บนกรอบความมั่นคงเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยยุ่งกับความมุ่งหมายที่จะส่งเสริมการขยายตัวทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อสนับสนุนให้ ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ใต้สภาพสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม โดยคำนึงถึงหลักการ พัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ขององค์การสหประชาชาติในการหาแนวทางพัฒนาโดยหาจุด สมดุลระหว่างสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และ สภาพแวดล้อม ตามคำนิยามของคณะกรรมการว่าด้วย สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

๔.๒.๓ ในประเด็นการคุ้มครองแรงงานภาคอุตสาหกรรมประมง สืบเนื่องจากรายงาน ผลการพิจารณาคำร้องเพื่อเสนอแนะนำนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายที่ ๔๙๑ – ๔๙๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เรียนคณะกรรมการต้องเพื่อพิจารณาแล้ว นั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีความเห็นว่า การปลอมแปลงเอกสารคนประจำเรือ (seaman book) ไม่เพียงแต่ทำให้ลูกเรือประมงที่ถูกกักในน่านน้ำประเทศโนดีนีเชีย พร้อมกับเรือที่ถูกสงสัยว่า ทำผิดกฎหมาย หรืออยู่ยุติองประสนปัญหาในการส่งตัวกลับเท่านั้น การปลอมแปลงเอกสารคนประจำเรือยังดีอีกต้น ทางการค้ามนุษย์ เพราะลูกเรือส่วนหนึ่งไม่มีนิยมไปทำงานบนเรือ โดยเฉพาะเรือนอกน่านน้ำ ทำให้เกิด ขบวนการหลอกลวงผู้คนมาทำงานบังคับ แล้วใช้กระบวนการปลอมแปลงเอกสารขึ้นมาเพื่อหลอกลวงเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการต้องจัดการพิจารณาความเป็นไปได้ในการพัฒนาวิธีการต่างๆ ในภูมิภาคโดยพิจารณาถึงเกณฑ์มาตรฐาน ของอนุสัญญาแรงงานระหว่างประเทศฉบับที่ ๑๘๕ ว่าด้วยเอกสารประจำตัวของคนประจำเรือ (Seafarers' Identity Documents Convention) และอนุสัญญาแรงงานระหว่างประเทศฉบับที่ ๑๘๘ ว่าด้วยการทำงานใน

ภาคประมงทะเล และมาตรฐานแรงงานประมง (Work in Fishing Convention, 2007) รวมถึงการพิจารณา การให้สัตยบันนอนสัญญาแรงงานระหว่างประเทศฉบับที่ ๑๙๕ และ ๑๙๘ ดังกล่าว

๔.๒.๔ การบังคับใช้กฎหมายและกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาการทำการประมง ผิดกฎหมายของรัฐ อาจมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นหลักสำคัญที่ได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญในประเทศไทย รวมถึงประเทศไทยที่รับรองเสรีภาพในการประกอบอาชีพไว้ใน มาตรา ๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ อันได้รับการรับรองโดยมาตรา ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับชั่วคราว พุทธศักราช ๒๕๕๗ ดังนั้น คณะกรรมการและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องพึงคำนึงถึงหลักความพอสมควรแก่เหตุที่ได้รับการรับรองโดยมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพึงคำนึงถึงดุลยภาพระหว่างการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และหลักสิทธิมนุษยชนอันเป็นหลักการสำคัญที่รัฐมีหน้าที่ในการเคารพ (Duty to Respect) ปกป้องคุ้มครอง (Duty to Protect) และทำให้สิทธิต่างๆ บรรลุตามพันธะหน้าที่ (Duty to Fulfill) ตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ด้านสิทธิมนุษยชนที่รัฐไทยเป็นภาคี

๕. ข้อเสนอ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอความกรุณาท่านโปรดนำเสนอบรรษัทฯ ให้ทราบ เพื่อ จารณารายงานผลการพิจารณาดังกล่าว และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้มีผลในทางปฏิบัติต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ ผลเป็นประการใด ขอความกรุณา แจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นาย นนท์ พานิช

(ศาสตราจารย์อมรา พงศพิชญ์)
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๐๘๘๘ (ร่มฉัตร วชิรรัตนกรกุล)
โทรสาร ๐ ๒๑๔๑ ๘๕๗๗